

Zagreb, 19. listopada 2023.

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

HLK: Nakon Ustavnog suda i Vrhovni sud potvrdio protuzakonnost robovlasničkih ugovora

Hrvatska liječnička komora očekuje da izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti, koje će ukinuti robovlasničke ugovore specijalizanata, najkasnije do 15. prosinca uđu u saborsku raspravu. HLK još jednom upozorava na protuustavnost odredbi robovlasničkih ugovora kojima se od specijalizanata, u slučaju ranijeg prestanka radnog odnosa, zahtijeva vraćanje odrađenih i zarađenih bruto plaća zdravstvenoj ustanovi.

HLK naglašava kako se nedostatak liječnika u sustavu ne može rješavati oduzimanjem ustavnih prava i novčanim kažnjavanjem mladih liječnika, nego isključivo i samo stimulacijom i nagrađivanjem, a što vrijedi i za sve druge zaposlenike u RH.

Također, za poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite nužna je reforma i modernizacija modela specijalističkog usavršavanja, u kojem se specijalizacije, uz unapređenje sustava mentorstva, trebaju planirati, raspisivati, dodjeljivati, financirati i nadzirati na nacionalnoj razini.

Protuustavnost vraćanja plaća ustvrdio je Ustavni sud u odluci (U-III-2405/2022) iz srpnja ove godine kojom je zaključeno da obveza liječnika da vraćaju plaće zarađene tijekom specijalizacije predstavlja kršenje Ustava. Ustavni sud izrijekom je utvrdio da plaće specijalizanata ne mogu biti uračunate u troškove specijalizacije.

Liječnici tijekom specijalističkog usavršavanja rade, za to imaju pravo biti plaćeni i to im se pravo na zaradu ne može oduzimati. Na radu specijalizanata počiva značajan dio javnog zdravstvenog sustava, pogotovo hitnih prijema i dežurnih službi. Vraćanje bruto plaća značilo bi da su specijalizanti ne samo pet godina radili bez plaće, nego da bi za taj rad oni trebali platiti ustanovi za koju su radili.

Očekivano, Vrhovni sud počeo je svoje odluke o reviziji presuda temeljiti na navedenoj odluci Ustavnog suda. U rujnu ove godine Vrhovni sud je u postupku revizije (Rev 539/2022-3) ukinuo presudu Županijskog suda u Splitu koja je tuženom specijalizantu nalagala isplatu bruto plaća i zateznih kamata zdravstvenoj ustanovi, a zbog ranijeg prekida radnog odnosa, pozivajući se pri tom na navedenu odluku Ustavnog suda.

Ministarstvo zdravstva bi obećanim zakonskim izmjenama, koje bi uključivale promjenu postojećih robovlasničkih ugovora, trebalo spriječiti nepotrebno daljnje parničenje i gomilanje parničnih troškova u parnicama s očitim ishodom.

Liječnici prihvaćaju, u slučaju prekida radnog odnosa prije isteka ugovorne obveze, obvezu plaćanja stvarnih troškova specijalizacije, no to nikako nisu i ne mogu biti plaće niti izmišljeni

HRVATSKA LIJEČNIČKA KOMORA • CROATIAN MEDICAL CHAMBER

Ulica Grga Tuškana 37, 10000 Zagreb, Hrvatska • Tel 01/4500 830 • Fax 01/4655 465 • E-mail hkk@hkk.hr • www.hkk.hr

paušalni iznosi u obliku proračunskih osnovica. Nesporni troškovi specijalizacije su trošak poslijediplomskog studija, trošak završnog i specijalističkog ispita, troškovi glavnog mentora i komentora i trošak knjižice i dnevnika rada za specijalističko usavršavanje. Ukupno se ti troškovi kreću trenutno oko 6-7 tisuća eura.